

Identificatie en typering van COMBILIST

Praktische Informatie	
1. <u>Productinformatie</u>	CombiList – Een instrument voor taalontwikkeling via interactie; Resi Damhuis, Akke de Blauw, Nelleke Brandenburg; 2008, Expertisecentrum Nederlands, Nijmegen. Het materiaal kan besteld worden via : https://webwinkel.expertisecentrumnederlands.nl/ en kost € 20,95.
2. <u>Wat en voor wie?</u>	<p>CombiList biedt een aantal materialen aan die leerkrachten kunnen inzetten om de gesprekken in hun klas meer te richten op taalverwerving en om de gesprekken met kinderen te observeren. Deze instrumenten kunnen gebruikt worden in de kleuterklas, maar ook in alle klassen van het lager onderwijs. Meer concreet zijn volgende instrumenten opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Een inventarisatielijst: biedt een antwoord op de vraag of de leerlingen voldoende gelegenheid krijgen om hun taal te ontwikkelen in de klas. – Een checklist: om de gesprekken met kinderen in de gaten te houden en om de eigen interactievaardigheden als leerkracht te ontwikkelen en te verbeteren. – Een observatielijst: om in kaart te brengen of kinderen de kans krijgen om hun taal te ontwikkelen. <p>In wat volgt, wordt enkel gefocust op de checklist en de observatielijst die gebruikt worden voor de leerlingen.</p>
3. <u>Welk soort instrument?</u>	<p> ☐ Toets ☐ Volgstelsysteem ☒ Observatiewijzer ☐ Portfolio ☒ Andere </p> <p>CombiList bevat materiaal dat gezien kan worden als observatiewijzer om de kansen tot taalontwikkeling van leerlingen in kaart te brengen. Dit is het geval voor de observatielijst. Daarnaast bieden de andere materialen</p>

	(inventarisatielijst en checklist) de mogelijkheid aan leerkrachten om stil te staan bij hun eigen klaspraktijk en deze eventueel aan te passen opdat de taalverwerving van de leerlingen bevorderd kan worden.
4. <u>Hoe lang duurt de afname?</u>	/
5. <u>Eén of meer meetmomenten?</u>	☐ Eén meetmoment ☒ Meer meetmomenten Elk instrument uit CombiList kan meermaals gehanteerd worden in één klas.
6. <u>Klassikale of individuele afname?</u>	☐ Klassikaal ☒ Individueel De checklist en observatielijst zijn bedoeld om Individuele leerlingen te observeren.
7. <u>Geeft het instrument resultaten op leerlingen-, klas- of op schoolniveau?</u>	☒ Leerlingenniveau ☐ Klasniveau ☐ Schoolniveau De checklist en de observatielijst geven informatie over een individuele leerling. Daarnaast biedt CombiList de mogelijkheid om ook informatie te krijgen op het niveau van de leerkracht. Bij de checklist en de observatielijst zijn er telkens twee delen voorzien. Deel A levert informatie op over een leerling en deel B levert informatie op over de leerkracht. De leerkracht moet bij de checklist bij zichzelf stilstaan en zich afvragen of 'ik een veilig klimaat schep? Ik verbale en non-verbale luisterresponsen geef? Ik herhaal wat het kind zegt en doorspeel naar andere kinderen? ...' Bij de observatielijst wordt de leerkracht geobserveerd door een andere volwassene. Op deze manier verkrijgt de leerkracht feedback op het eigen handelen.
Omschrijving van het instrument	
8. <u>Welke vaardigheden?</u>	Vaardigheden: ☐ Lezen ☐ Schrijven ☒ Spreken/Gesprek ☒ Luisteren Competenties: ☒ Taalcompetentie ☒ Zelfsturende competentie ☐ Leercompetentie

	<p>☒ Sociale competentie</p> <p>CombiList vindt aansluiting bij volgende deelcompetenties van de vaardigheid spreken zoals geformuleerd in het doelenkader:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Het gepaste taalregister hanteren als ze aan leeftijdgenoten informatie verschaffen. – Het gepaste taalregister hanteren in een gesprek/discussie. – Zich oriënteren op aspecten van de spreektaak. – Spreekbereidheid ontwikkelen – Bereidheid tot het naleven van spreekconventies. – Kritisch zijn en eigen mening formuleren. – Zich weerbaar opstellen. – Met medeleerlingen samenwerken bij groepstaken. <p>CombiList vindt aansluiting bij volgende deelcompetentie van de vaardigheid luisteren zoals geformuleerd in het doelenkader:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Informatie achterhalen in een voor hen bestemde mededeling met betrekking tot het school- en klasgebeuren.
<p>9. <u>Wat doen de leerlingen?</u></p>	<p>De leerlingen worden uitsluitend geobserveerd in hun interacties met andere leerlingen uit de klas en de leerkracht.</p>
<p>10. <u>Waarvoor kan het instrument gebruikt worden?</u></p>	<p>☐ Screening ☐ Diagnose ☒ Andere</p> <p>Het materiaal van CombiList kan gebruikt worden om enerzijds de deelname van individuele leerlingen aan interactie in de klas te observeren. Dit gebeurt aan de hand van deel A van de checklist en de observatielijst. Anderzijds kan ook de leerkracht stilstaan bij zijn eigen interactievaardigheden via deel B van de checklist en de observatielijst. Dit zorgt ervoor dat de leerkracht ook zijn eigen handelen kan aanpassen opdat bij de leerlingen de taalverwerving in interactie bevorderd wordt.</p>
<p>11. <u>Laat het instrument toe leerlingen te vergelijken?</u></p>	<p>☐ Vergelijking mogelijk met andere leerlingen (normgerelateerde vergelijking) ☐ Vergelijking mogelijk met een drempel (criteriumgerelateerde vergelijking) ☒ Geen vergelijking</p>

Criteria voor een goed evaluatie-instrument	
12. <u>Wat meet het instrument?</u>	<p>De handleiding van CombiList geeft informatie over:</p> <p>☐ Waarop ze zich baseerden voor het opstellen van het evaluatie-instrument (bijvoorbeeld eindtermen, ERK, etc.) en of het instrument m.a.w. representatief is voor de leerstof</p> <p>☐ In welke mate het instrument aansluit bij de doelstelling die men vooropstelde (wat wil men evalueren versus hoe doet men dat?):</p> <p>☒ Geen informatie over validiteit</p>
13. <u>Is het instrument betrouwbaar?</u>	<p>De handleiding van CombiList geeft informatie over:</p> <p>☒ Betrouwbaarheid van de toetsafname (wordt er in de handleiding een protocol voorgesteld voor de toetsafname zodat die telkens op dezelfde manier gebeurt?):</p> <p>In de handleiding worden er veel concrete voorbeelden en tips meegegeven opdat het invullen van de checklist en de observatielijst met de nodige achtergrondinformatie kan gebeuren.</p> <p>☐ De betrouwbaarheid is</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ is eerder laag ☐ is eerder middelmatig ☐ is eerder voldoende hoog <p>☒ Betrouwbaarheid van de scoring (zijn de criteria voor evaluatie vooraf bepaald?)</p> <p>De criteria van de scoring zijn niet zo uitgebreid: per item moet telkens gekozen worden tussen ja/soms/nee.</p> <p>☐ Geen informatie over betrouwbaarheid</p>
14. <u>In de praktijk?</u>	<p>Naast de observatiematerialen biedt CombiList een uitgebreide handleiding waarbij er veel voorbeelden en tips meegegeven worden aan leerkrachten om de kwaliteit van de mondelinge interactie in de klas naar een hoger niveau te tillen.</p>
15. <u>Praktische haalbaarheid?</u>	<p>Indien leerkrachten al het materiaal willen gebruiken om alle leerlingen te observeren dan vraagt dit een grote tijdsinvestering. Anderzijds is het materiaal van CombiList flexibel inzetbaar: leerkrachten kunnen ervoor opteren om één van de materialen van CombiList te selecteren en alleen die te gebruiken.</p>
16. <u>Kritische reflectie op algemene kwaliteit</u>	<p>- CombiList is geen klassiek screeningsinstrument maar combineert observatie van de leerlingen met (zelf)observaties van de leerkracht en de klaspraktijk. CombiList wil leerkrachten handvatten bieden om</p>

te reflecteren over hun klaspraktijk en hoe ze de taalontwikkeling van hun leerlingen door middel van interactie kunnen stimuleren.

- De aandacht voor reflectie op leerkrachthandelen is een duidelijke meerwaarde van Combilist.
- Combilist stimuleert leerkrachten om elkaar te observeren en zo de uitwisseling en het leren van elkaar te bevorderen.
- De materialen kunnen makkelijk ingezet worden in de klas, ook naast het gebruik van een methode.
- De handleiding geeft veel voorbeelden en tips waar de leerkracht meteen mee aan de slag kan.
- De observatielijst voor de leerlingen geeft een brede kijk op de taalcompetentie van de leerlingen. Er gaat zowel aandacht uit naar het talig functioneren als naar de sociale, zelfsturende en leercompetentie van de leerlingen. Aspecten die je met een klassieke toets niet makkelijk in kaart kan brengen.

